

**Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na
terenie miasta Raciborza za rok 2025**

Racibórz
1217

Zawartość

1. Wstęp.....	3
1.1. Cel sporządzenia dokumentu	3
1.2. Podstawa prawna i zakres opracowania	3
1.3. Okres objęty analizą	4
1.4. Ustawowe zadania gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi.....	4
2. Opis systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Racibórz i podstawy prawne jego funkcjonowania.....	6
3. Ustawowe elementy analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi.....	9
3.1. Możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.....	9
3.2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	10
3.3. Wydatki poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.....	15
3.4. Liczba mieszkańców.....	18
3.5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy ¹⁸	
3.6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy	19
3.6.1. Ilość wytwarzanych odpadów	19
3.6.2. Ilość zebranych i odebranych odpadów komunalnych	19
3.6.3. Obowiązkowe poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku oraz ograniczenie masy odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.....	24
3.7. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.....	24
4. Edukacja ekologiczna	25
5. Podsumowanie i wnioski.....	25

1. Wstęp

1.1. Cel sporządzenia dokumentu

Dokument stanowi analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Raciborza za rok 2025, z uwzględnieniem porównania z latami 2023-2024, która sporządzona została w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

1.2. Podstawa prawna i zakres opracowania

Podstawą prawną sporządzenia niniejszej analizy stanu gospodarki odpadami jest zapis ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 733) nakładający na gminy obowiązek sporządzania corocznie opracowania, do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy. Zgodnie z założeniami ustawy, opracowanie winno w szczególności obejmować:

- Analizę możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- Analizę potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- Analizę kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Liczbę mieszkańców;
- Liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12;
- Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości

z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

1.3. Okres objęty analizą

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmuje rok 2025. Zgodnie z ustawą niniejsze opracowanie podlega publicznemu udostępnieniu na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta.

1.4. Ustawowe zadania gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi

Zgodnie z zapisami ustawy gminy są zobowiązane do następujących zadań w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi:

1. Tworzenia warunków do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewnianie wykonania tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych;
2. Zapewniania budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w tym instalacji komunalnych;
3. Objęcia wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi;
4. Nadzorowania gospodarki odpadami komunalnymi, w tym realizacji zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości;
5. Ustanawiania selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obejmującego co najmniej frakcji: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady;
6. Tworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy;
7. Prowadzenia działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
8. Udostępniania na stronie internetowej urzędu gminy oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informacji o:

- a) podmiotach odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy, zawierające firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,
 - b) miejscach zagospodarowania przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
 - c) osiągniętych przez gminę oraz podmioty odbierające odpady komunalne na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości, w danym roku kalendarzowym, wymaganym poziomie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu, poziomie składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, zwanym dalej "poziomem składowania", oraz poziomem ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
 - d) punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zawierające:
 - firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
 - adresy punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie danej gminy, wraz ze wskazaniem rodzajów przyjmowanych odpadów oraz dni i godzin ich przyjmowania,
 - e) zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych,
 - f) adresach punktów zbierania folii, sznurka oraz opon, powstających w gospodarstwach rolnych lub zakładów przetwarzania takich odpadów, jeżeli na obszarze gminy są położone gospodarstwa rolne.
9. Dokonania corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Opis systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Racibórz i podstawy prawne jego funkcjonowania

Na terenie gminy Racibórz, uchwałą Rady Miasta z 2012 r. odbiór odpadów komunalnych odbywa się zarówno z nieruchomości zamieszkałych, jak i nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. System selektywnej zbiórki odpadów komunalnych odbywa się zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. poz. 906), zgodnie z którym zbierane są frakcje papieru, szkła, metali i tworzyw sztucznych oraz bioodpadów. Innymi odpadami odbieranymi bezpośrednio z nieruchomości zamieszkałych są odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz odpady komunalne stanowiące części roślin pochodzące z pielęgnacji terenów zielonych (dawniej odpady zielone). Odbiór powyższych frakcji odpadów odbywa się z częstotliwością:

Tabela 1. Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych.

Typ Nieruchomości/ Frakcja odpadu	Zabudowa wielolokalowa	Zabudowa jednorodzinna	Nieruchomości niezamieszkałe	Domki letniskowe i inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno – wypoczynkowe wykorzystywane jedynie przez część roku
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	Dwa razy w tygodniu	Raz na dwa tygodnie	Raz w tygodniu	Raz na dwa tygodnie
Papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne	Dwa razy w tygodniu	Raz w miesiącu	Raz w miesiącu	Raz w miesiącu
Bioodpady kuchenne	Dwa razy w tygodniu	Raz na dwa tygodnie	--	--
Odpady wielkogabarytowe	Raz na dwa tygodnie	Raz na kwartał	--	--
ZSEE	Raz na miesiąc	Raz na kwartał	--	--
Odpady komunalne stanowiące części roślin	--	Raz na dwa tygodnie w okresie od 15 marca do listopada	--	--

Źródło: opracowanie własne- na podstawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Racibórz

Wypełniając obowiązek ustawowy, przy ul. Adamczyka 10 w Raciborzu funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), w którym przyjmowane są nieodpłatnie następujące frakcje odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych:

- papier,
- metale,
- tworzywa sztuczne,
- szkło,
- odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- bioodpady,
- odpady budowlane i rozbiórkowe w ciągu roku w ilości maksymalnie 500 kg na rok na gospodarstwo domowe,
- odpady niebezpieczne,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe, w ilości maksymalnie 300 kg na rok na gospodarstwo domowe,
- odpady tekstyliów i odzieży,
- zużyte opony, pochodzące wyłącznie z rowerów, motorowerów, motocykli, wózków oraz pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony, które nie są wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej, w ilości maksymalnie 8 sztuk na rok na gospodarstwo domowe,
- żużle i popioły,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki.

Uzupełnieniem selektywnej zbiórki odpadów komunalnych są organizowane cyklicznie akcje zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (dwa razy w roku, w maju i wrześniu) w zamian za gratyfikację w postaci sadzonki oraz konkursów akcji selektywnej

zbiórki odpadów komunalnych w placówkach oświatowych. Zbiórki cieszą się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców Raciborza.

Usługa odbierania odpadów komunalnych powstających na terenie nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne na terenie miasta Raciborza w analizowanym roku świadczona była przez Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o. o. (spółka gminna), która w ramach obowiązującej umowy świadczyć będzie usługę do końca 2026 r.

Na dzień 31.12.2025 r. do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych prowadzonego przez Prezydenta Miasta Raciborza wpisane były następujące podmioty:

- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Mirosław Olejarczyk, ul. Wola Jachowa 94A, Górno,
- Elektroodpad Sp. z o.o., ul. Pod Lasem 70 B, Rybnik,
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych "EMPOL" Sp. z o.o., os. Rzeka 133, Tylmanowa,
- Remondis Sp. z o.o. Oddział w Sosnowcu, ul. Baczyńskiego 11B, Sosnowiec,
- Spółdzielnia Usług Rolniczych i Środowiskowych, ul. Źródlana 1, Racibórz,
- Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o. o., ul. Adamczyka 10, Racibórz,
- FCC Polska Sp. z o.o., ul. Lecha 10, Zabrze,
- Wodociągi Raciborskie Sp. z o.o., ul. 1-go Maja 8, Racibórz,
- PreZero Recycling Południe Sp. z o.o., ul. Szybowa 44, Knurów,
- PreZero Service Południe Sp. z o.o., ul. Kokotek 33, Ruda Śląska,
- EKO Sp. z o.o., ul. Kościuszki 45a, Rybnik,
- Zakład Oczyszczania Miasta Zbigniew Strach, ul. Korzonek 98, Konopiska.

Podstawy prawne funkcjonowania systemu to:

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 733)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.),
- Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2023-2028,
- Uchwała nr XXI/302/2012 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 września 2012 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych z nieruchomości, na których nie zamieszkują

mieszkańcy, a powstają odpady komunalne,

- Uchwała nr XII/145/2015 Rady Miasta Racibórz z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Uchwała nr XXI/293/2020 Rady Miasta Racibórz z dnia 29 lipca 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczonej przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi z późn. zm.,
- Uchwała nr XXIV/333/2020 Rady Miasta Racibórz z dnia 28 października 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Racibórz z późn. zm.,
- Uchwała nr XXIV/341/2020 Rady Miasta Racibórz z dnia 28 października 2020 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości z późn. zm.,
- Uchwała nr XV/183/2025 Rady Miasta Racibórz z dnia 28 maja 2025 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym z późn. zm.,

3. Ustawowe elementy analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi

3.1. Możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Na terenie Miasta Raciborza znajduje się Zintegrowane Centrum Przetwarzania Odpadów Komunalnych zlokalizowane przy ul. Rybnickiej 125, do którego w analizowanym 2025 r.

kierowane były odpady komunalne odebrane od właścicieli nieruchomości, a także zebrane w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

Zintegrowane Centrum tworzą następujące instalacje:

- instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP), wybudowana w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego (zwanym dalej PPP) przez firmę PUK EMPOL Sp. z o.o. z Tylmanowej;
- kompostownia odpadów zielonych, będąca własnością Miasta Raciborza;
- składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, którego właścicielem jest Raciborskie Centrum Recyklingu R3 Racibórz Sp. z o.o. - 100% spółka gminna.

Wszystkie odebrane od mieszkańców Raciborza odpady komunalne, za wyjątkiem odpadów zielonych i części odpadów budowlanych, trafiają na instalację do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów przy ul. Rybnickiej 125 w Raciborzu. Na instalacji MBP odpady są segregowane, przetwarzane i przygotowywane do dalszego zagospodarowania.

Biodopady stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy odebrane z terenu Raciborza kierowane są na kompostownię odpadów przy ul. Rybnickiej 125. Instalacja prowadzi przetwarzanie odpadów zielonych w procesie kompostowania w sposób naturalny, w technologii otwartych pryzm.

Na składowisku deponowane są w głównej mierze odpady powstające w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych powstające na instalacji należącej do firmy EMPOL Sp. z o.o. w Raciborzu.

3.2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Partner Prywatny planuje działania inwestycyjne na instalacji do mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych zlokalizowanej przy ul. Rybnickiej 125 w Raciborzu, do których należą:

1. Modernizacja istniejącego systemu wentylacyjnego hali sortowni i bioreaktora;
2. Modernizacja części mechanicznej instalacji MBP polegająca na wymianie dotychczasowego separatora optycznego na nowy separator, a także na wymianie niezbędnego osprzętowania towarzyszącego tego typu urządzeniom.
3. Budowa drugiego bioreaktora wraz z zadaszonym biofiltrem i płuczką oraz niezbędnym osprzętem;

4. Hermetyzacja procesów przetwarzania odpadów w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów (tj. instalacji MBP) zlokalizowanym w Raciborzu przy ul. Rybnickiej 125;
5. Budowa zbiornika przeciwpożarowego, budynku przepompowni, budynku podcentrali tryskaczowej oraz nadbudowa i przebudowa budynku socjalnego.

W zakresie powyższych planów inwestycyjnych Podmiot Publiczny otrzymał informację, iż:

- Ad. 1 W styczniu 2026 r. zrealizowano komplet prac instalacyjno-montażowych w zakresie obejmującym modernizację istniejącego systemu wentylacyjnego hali sortowni i bioreaktora;
- Ad. 2 W październiku 2025 r. wykonano prace montażowe nowego separatora optycznego z niezbędnym osprzętem;
- Ad. 3 – 5 Rozpoczęcie pozostałych prac rozbudowy/modernizacji instalacji MBP zaplanowano na lata 2026 – 2027.

W marcu 2025 r. Prezydent Miasta Raciborza, wydał Decyzję ustalającą lokalizację inwestycji celu publicznego dla inwestycji polegającej na rozbudowie/ modernizacji istniejącej instalacji mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów w Raciborzu przy ul. Rybnickiej 125 – budowa bioreaktora z biofiltrem i instalacjami technologicznymi, zmiana sposobu użytkowania istniejącej hali sortowni, w części nieobjętej miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Decyzja stała się ostateczna. W powyższej decyzji ustalono m.in., że w wyniku planowanej inwestycji nie nastąpi wzrost dotychczasowej ilości odpadów przetwarzanych w części mechanicznej instalacji MBP, wynoszącej w ciągu roku do 47 000 Mg/ rok niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i odpadów selektywnie zebranych, a w przypadku części biologicznej na przetwarzaniu w ciągu roku do 24 000 Mg/rok odpadów w procesie biostabilizacji i kompostowania oraz do maksymalnie 24 000 Mg/rok w procesie biosuszenia. Ponadto w zakresie warunków i wymagań ochrony i kształtowania ładu przestrzennego ustalono, że planowane przedsięwzięcie należy realizować w sposób zapewniający polepszenie procesów przetwarzania odpadów oraz zmniejszenie uciążliwości odorowej z instalacji MBP poprzez pełną hermetyzację procesu biologicznego przetwarzania odpadów, poczynwszy od hali przyjęcia odpadu do wytworzenia odpadu końcowego.

Obecnie trwa postępowanie o wydanie decyzji środowiskowej organu Gminy Racibórz, w zakresie planowanej hermetyzacji procesów przetwarzania odpadów. W listopadzie 2025 r. Spółka sporządziła Raport Oddziaływania na Środowisko. Uzgodnione warunki środowiskowe Postanowieniem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska usankcjonowane zostaną w decyzji organu Gminy. Kolejnym etapem będzie wystąpienie Spółki o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego, w następstwie o uzyskanie pozwolenia na budowę, wskazując na planowaną realizację prac budowlanych oraz instalacyjno-montażowych w roku 2027.

Dla powyższych działań inwestycyjnych Partner Prywatny wystąpił do Podmiotu Publicznego o ich akceptację, w ramach łączącej stron umowy o partnerstwie publiczno - prywatnym. W celu prawidłowej oceny zamierzonych działań Partnera Prywatnego, Miasto wystąpiło do firmy BIOGAS Technology Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu o weryfikację merytoryczną dokumentacji technicznej dotyczącej działań rozbudowy/modernizacji instalacji. Na podstawie weryfikacji dokumentów technicznych przez firmę, Miasto w grudniu 2025 r. otrzymało Analizę dokumentacji rozbudowy/modernizacji instalacji MBP w Raciborzu. Z przedmiotowej analizy wynika, iż ogólna ocena planowanej rozbudowy i modernizacji instalacji MBP w Raciborzu jest pozytywna. Proponowane zmiany wpisują się we współczesne standardy technologiczne gospodarowania odpadami, poprawiają efektywność oraz bezpieczeństwo prowadzenia procesów, a także znacząco zmniejszają negatywny wpływ instalacji na środowisko. Realizacja inwestycji miałaby doprowadzić do unowocześnienia zakładu oraz spełnienia obecnych i przyszłych wymagań formalnych oraz ekologicznych stawianych tego typu inwestycjom.

Dalszym krokiem Miasta było zlecenie opracowania opinii prawnej w przedmiocie ewentualnej zmiany warunków Umowy zawartej pomiędzy Miastem Racibórz, a Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych Empol Sp. z o.o., w trybie partnerstwa publiczno – prywatnego, w tym przedłużenia terminu jej obowiązywania oraz trybu ewentualnego przedłużenia w związku z planowaną inwestycją modernizacji / rozbudowy i hermetyzacji instalacji do mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów, wybudowaną przez Partnera Prywatnego.

Ponadto w kilkuletniej perspektywie Raciborskie Centrum Recyklingu R3 Sp. z o.o. planuje realizację następujących przedsięwzięć inwestycyjnych:

1. Modernizację kompostowni bioodpadów zlokalizowanej w Raciborzu przy ul. Rybnickiej 125.

Obecnie cały proces przetwarzania bioodpadów na kompostowni prowadzony jest w pryzmach otwartych na placu kompostowym. W ramach inwestycji planowana jest budowa czterech zamkniętych tuneli stabilizacji tlenowej oraz zamkniętej hali technologicznej. Priorytetowym celem tego zadania będzie hermetyzacja tych składowych procesu technologicznego. Eksploatacja instalacji jest nierozdzielnie związana z ciągłym podejmowaniem działań dostosowujących ją do stale podnoszonych standardów najlepszej dostępnej techniki (BAT). Prowadzona przez RCR R3 kompostownia na chwilę obecną co prawda spełnia wymagania BAT, jednakże rozwiązania hermetyzacyjne w obszarze przetwarzania odpadów komunalnych, w krótkiej perspektywie staną się wymagany standardem. Aktualnie w celu osiągnięcia efektu w postaci ograniczenia uciążliwości zapachowej duży nacisk kładziony jest na pełną hermetyzację procesów technologicznych z zastosowaniem rozwiązań umożliwiających wyłapywanie i oczyszczanie gazów poprocesowych. W związku z tym w ramach przedsięwzięcia planowane jest także zastosowanie dwustopniowego oczyszczania gazów poprocesowych, pierwszy stopień w płuczce wodnej, drugi w procesie biofiltracji. Inwestycja realizowana będzie w formule zaprojektuj i wybuduj. W 2025 roku opracowana została analiza ekonomiczna wraz ze studium wykonalności oraz złożone zostały wnioski aplikacyjne dotyczące pozyskania środków zewnętrznych na sfinansowanie planowanego przedsięwzięcia (pożyczka z WFOŚiGW lub dotacja ze środków europejskich z NFOŚiGW). Ponadto opracowana została dokumentacja geologiczna dla terenu inwestycji. Zgodnie ze wstępnym harmonogramem realizacja przedsięwzięcia zaplanowana jest na okres XII 2026 – VI 2029. W styczniu 2026 r. na Sesji Rady Miasta Racibórz zostały podjęte uchwały mające na celu powierzenie zadań własnych Gminy Racibórz Raciborskiemu Centrum Recyklingu R3 Racibórz Sp. z o.o. – tj.:

- Uchwała nr XXIII/281/2026 Rady Miasta Racibórz z dnia 28 stycznia 2026 r. w sprawie powierzenia Raciborskiemu Centrum Recyklingu R3 Racibórz Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością zadań własnych Gminy Racibórz z zakresu utrzymania

czystości i porządku w Gminie obejmujących zagospodarowanie odpadów zielonych pochodzących z terenu Gminy oraz utrzymanie i eksploatację instalacji do przetwarzania odpadów zielonych na terenie Gminy,

- Uchwała nr XXIII/282/2026 Rady Miasta Racibórz z dnia 28 stycznia 2026 r. w sprawie powierzenia Raciborskiemu Centrum Recyklingu R3 Racibórz Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością zadań własnych Gminy Racibórz obejmujących składowanie odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne oraz utrzymanie i eksploatację składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne adekwatnie do wielkości i rodzaju strumienia odpadów z terenu Gminy.

W tym zakresie odpowiednio zawarte zostaną umowy wykonawcze pomiędzy Gminą a Spółką RCR R3.

2. Budowę bazy transportowej na terenie Raciborskiego Centrum Recyklingu R3 Racibórz Sp. z o.o. w Raciborzu przy ul. Rybnickiej 125.

W związku z koniecznością wzniesienia obiektu dedykowanego potrzebom transportowym Spółki, budowa bazy transportowej zaplanowana jest na terenie nieruchomości należącej do Spółki w bezpośrednim sąsiedztwie wjazdu na teren zakładu.

Dla planowanej inwestycji Spółka uzyskała już wszystkie wymagane uzgodnienia i decyzje administracyjne wraz z pozwoleniem na budowę. Zaplanowana budowa bazy usprawni działalność Spółki poprzez utworzenie miejsc postojowych dla samochodów ciężarowych/dostawczych oraz myjni kół i podwozi tych samochodów. Inwestycja obejmować będzie ponadto ciągi komunikacyjne, system kanalizacji deszczowej – odprowadzanie wód opadowych i roztopowych poprzez separator substancji ropopochodnych. W 2025 r. dokonano aktualizacji dokumentacji projektowej, która zapewnia możliwość realizacji zadania inwestycyjnego w etapach. Realizację pierwszego etapu prac obejmującego regulację stosunków wodnych w rejonie inwestycji, m.in. poprzez wykonanie zarurowania cieku wodnego oraz nowego wylotu wód, zaplanowano na pierwsze półrocze 2026 r.

3. Rozbudowę składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne – etap IIIC – przebudowa nawierzchni dróg komunikacji wewnętrznej zakładu oraz infrastruktury towarzyszącej.

W 2025 roku dokonano inwentaryzacji potrzeb inwestycyjnych w zakresie infrastruktury technicznej obejmującej podziemne linie energetyczne oraz sieć wodnokanalizacyjną w rejonie planowanej inwestycji. Częściowa wymiana, przebudowa lub modernizacja tych elementów infrastruktury musi poprzedzać realizację prac związanych z przebudową nawierzchni komunikacji wewnętrznej na terenie zakładu. Rozpoczęcie realizacji prac dotyczących przebudowy infrastruktury technicznej zakładu planowane jest na 2027 r.

Dodatkowo w analizowanym roku Miasto zrealizowało zakup 20 szt. pojemników na odzież używaną, które zostały rozmieszczone na terenach wskazanych m.in. przez zarządców, stanowiących uzupełnienie 40 szt. pojemników zakupionych i rozstawionych wcześniej na terenie miasta przez Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Ponadto, doposażono mieszkańców zabudowy wielorodzinnej w dodatkowe pojemniki przeznaczone do selektywnej zbiórki odpadów w ilości 10 szt. przeznaczonych na tworzywa sztuczne oraz 10 szt. na makulaturę.

3.3. Wydatki poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi powinny zostać pokryte z opłaty pobieranej od właścicieli nieruchomości. Według art. 6 r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, obejmujące:

- odbiór, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych,
- tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- obsługę administracyjną tego systemu,
- edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi,

- koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

Z pobranych opłat gmina może pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania.

Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, gmina wykorzystuje na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym kosztów o których mowa w art. 6r ust. 2a, 2aa i 2b ustawy, a także może pokryć koszty wyposażenia terenów przeznaczonych do użytku publicznego w pojemniki lub worki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym oraz organizacji i utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów.

Tabela 2. Wydatki

Lp.	Wydatki	Suma [zł]
1	Gospodarka odpadami komunalnymi (umowa operatorska na prowadzenie PSZOK, umowa na usługę zagospodarowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych, umowa na interwencyjne usuwanie dzikich wysypisk z terenu miasta Racibórz oraz inne prace realizowane w ramach systemu)	863 882,99
2	Obsługa administracyjna systemu	1 045 748,86
3	Tworzenie warunków do selektywnej zbiórki odpadów	25 253,40
4	Działania informacyjne i edukacyjne	46 472,99
5	Zagospodarowanie odpadów EMPOL	9 089 042,30
6	Odbiór odpadów PK	6 092 645,45
7	Kompostownia - rekompensata	1 857 499,67
	łącznie	19 020 545,66

Tabela 3. Dochody

Lp.	Źródło dochodu	Suma [zł]
1	Opłaty od osób prawnych będących właścicielami nieruchomości zamieszkałych, mieszanych i niezamieszkałych (wspólnoty mieszkaniowe, spółdzielnie, instytucje, działalności gospodarcze)	12 068 896,80
2	Opłaty od osób fizycznych będących właścicielami nieruchomości zamieszkałych, mieszanych i niezamieszkałych	5 210 856,65
3	Opłaty od osób fizycznych - odsetki	37 983,83
4	Opłaty od osób prawnych - odsetki	23 768,13
5	Koszty upomnień	20 684,98
6	Kary za nienależyte wykonanie umowy	7 079,84
7	Wpływy z tytułu. pozostałych odsetek, grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych oraz osób fizycznych	646,77
8	Rozliczenie/zwrot z wynagrodzenia w ramach umowy ppp	145 718,73
	Łącznie	17 515 635,73

Łączne wydatki poniesione przez Miasto Racibórz związane z prowadzeniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2025 r. wyniosły **19 020 545,66 zł**. Dochody z tytułu prowadzenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2025 r. w kręgu odpadowym, w zakresie opłat od osób prawnych oraz opłat od osób fizycznych, wyniosły **17 279 753,45 zł**. Ściągalność opłaty z tytułu zagospodarowania odpadów komunalnych została zrealizowana na poziomie 98,27 % od osób prawnych i 93,03 % od osób fizycznych, a ściągalność ogólna 96,72 % .

Nadwyżka z roku 2024 wyniosła 152 575,62 zł.

Uwzględniając nadwyżkę z poprzedniego roku, różnica pomiędzy wpływami, a wydatkami (deficyt) wyniosła -1 588 216,59 zł.

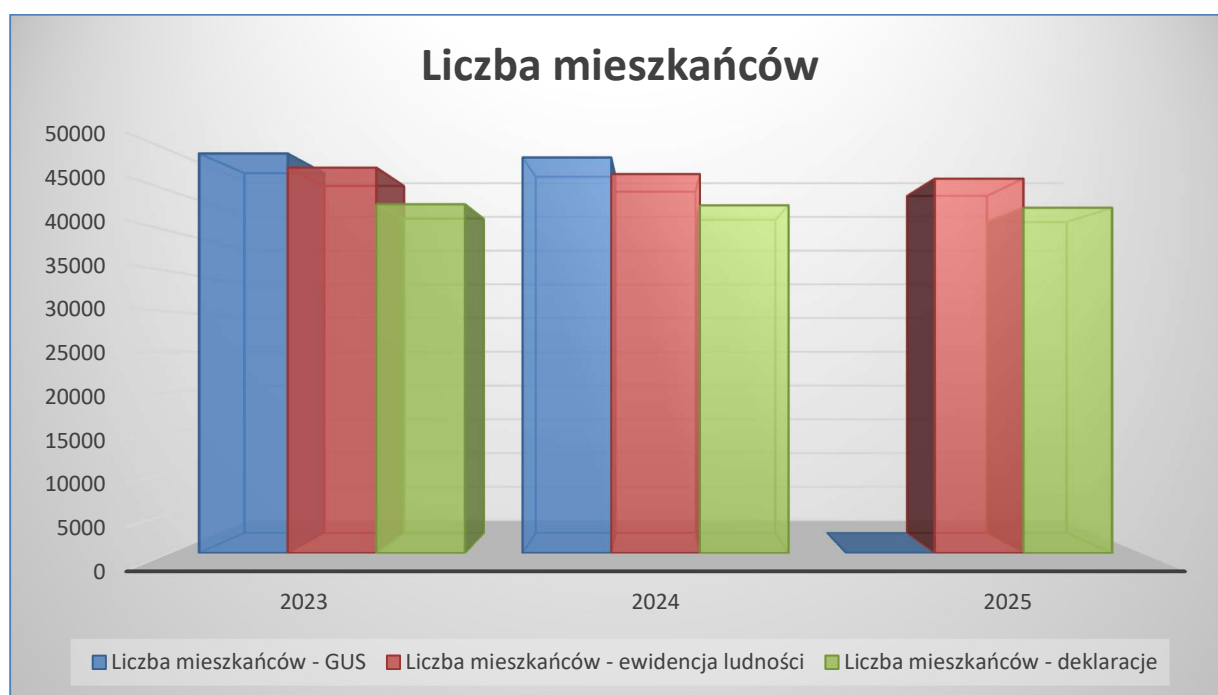
3.4. Liczba mieszkańców

Liczba mieszkańców zamieszkująca Gminę Racibórz ma tendencję spadkową i kształtuje się następująco:

Tabela 4. Liczba mieszkańców gminy

Rok	Liczba ludności GUS – miejsce zamieszkania	Liczba ludności – Meldunki (+ czasowe)	Liczba ludności - Deklaracje
2023	49 650	46 864 (1025)	43 345
2024	49 150	46 189 (901)	43 209
2025	Bd.	45 577 (937)	42 910

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, meldunków i złożonych deklaracji (stan na 31.12.)

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy na podstawie różnych źródeł

3.5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy

W związku z objęciem w roku 2013 systemem gospodarowania odpadami komunalnymi zarówno nieruchomości zamieszkałych jak i nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne. Zorganizowanie przez gminę odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów nie miało zastosowania.

W związku z kończącą się umową na odbiór odpadów komunalnych, w roku 2026 (z mocą obowiązującą od roku 2027) będzie możliwość wystąpienia z gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości niezamieszkałych. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest obowiązany do zamieszczenia na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy, na stronie internetowej urzędu gminy oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informacji o zamiarze przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, wyznaczając jednocześnie termin, nie krótszy niż 60 dni od dnia zamieszczenia tej informacji na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy, na:

- 1) odwołanie przez właściciela nieruchomości oświadczenia o wyłączeniu się z systemu odbierania odpadów komunalnych zorganizowanego przez gminę, jeżeli nieruchomość jest wyłączona z tego systemu na podstawie tego oświadczenia;
- 2) złożenie przez właściciela nieruchomości oświadczenia spełniającego wymagania, o których mowa w ust. 3a, o wyłączeniu się z systemu odbierania odpadów komunalnych zorganizowanego przez gminę, jeżeli właściciel nieruchomości jest objęty tym systemem.

3.6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

3.6.1. Ilość wytwarzanych odpadów

Ze względu na objęcie od dnia 1 lipca 2013 r. przez gminę systemem gospodarowania odpadami wszystkich właścicieli nieruchomości, ilość odpadów odebranych uznawana jest za odpady wytworzone.

3.6.2. Ilość zebranych i odebranych odpadów komunalnych

W 2025 r. bezpośrednio z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych odebrano **20 266,84 Mg** odpadów komunalnych. Do PSZOK mieszkańcy dostarczyli **1 871,12 Mg** odpadów komunalnych, natomiast do kompostowni odpadów dostarczono **1 569,12 Mg** odpadów ulegających biodegradacji.

Łączna ilość odebranych i zebranych odpadów komunalnych z terenu Raciborza wyniosła **23 707,08 Mg**.

Poniżej w tabeli, na podstawie sprawozdań składanych przez podmiot odbierający odpady, przedstawiono ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Racibórz w roku 2025.

Tabela 5. Ilość odebranych w ramach gminnego systemu odpadów komunalnych w roku 2025 [Mg]

Lp.	Rodzaj odpadu	Kod odpadu	Ilość	Nazwa instalacji	Sposób zagospodarowania
1	zmieszane odpady komunalne	20 03 01	14 186,48	Instalacja Komunalna ul. Rybnicka 125 Racibórz	R12
2	opakowania z papieru i tektury	15 01 01	871,98		
3	papier i tektura	20 01 01	15,74		
4	opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	2,86		
5	opakowania ze szkła	15 01 07	784,28		
6	zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	1 050,18		
7	odzież	20 01 10	164,12		
8	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	20 01 08	273,78		
9	odpady wielkogabarytowe	20 03 07	963,90		
10	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 oraz 20 01 35	20 01 36	23,44		
11	baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	20 01 34	0,00		
12	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wym. 20 01 21, 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	20 01 35*	23,06	Enviropol PL Sp. z o.o. ul. Mechaników 15 Gliwice	R12
13	leki inne niż wymienione w 20 01 31	20 01 32	3,04	SARPI Dąbrowa Górnica Sp. z o.o. ul. Koksownicza 16, Dąbrowa Górnica	D10
14	odpady ulegające biodegradacji (zielone)	20 02 01	1 903,98	Kompostownia odpadów RCR R3 Sp. z o.o. ul. Rybnicka 125 Racibórz	R3
Łącznie			20 266,84		

Źródło: opracowanie własne na podstawie miesięcznych raportów firmy odbierającej odpady komunalne

Ilość odpadów przyjętych w roku 2025 w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK) zlokalizowanym przy ul. Adamczyka 10 przedstawia się następująco:

Tabela 6. Ilość zebranych w PSZOK odpadów komunalnych w roku 2025 [Mg]

Lp.	Rodzaj odpadu	Kod odpadu	Ilość	Nazwa instalacji	Sposób zagospodarowania
1	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	17 01 07	537,90	Składowisko odpadów RCR R3 Sp. z o.o. ul. Rybnicka 125 Racibórz	R5
2	zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	17 09 04	442,58	Instalacja Komunalna ul. Rybnicka 125 Racibórz	R13
3	zużyte urządzenia elektryczne	20 01 36	27,82	Zakład Przetwarzania Zużytego Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego ul. Fabryczna 5 Bołęcin	R12
4	zużyte opony	16 01 03	86,86	Cementownia Warta S.A. ul. Przemysłowa 17 Trębaczew	R1
5	odpady wielkogabarytowe	20 03 07	505,20	Instalacja Komunalna ul. Rybnicka 125 Racibórz	R12
6	opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	17,12		
7	opakowania ze szkła	15 01 07	10,58		
8	zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	114,46		
9	opakowania z papieru i tektury	15 01 01	41,08		
10	odzież	20 01 10	35,64		
11	odpady ulegające biodegradacji (zielone)	20 02 01	51,88	Kompostownia odpadów RCR R3 Sp. z o.o. ul. Rybnicka 125 Racibórz	R3
Łącznie			1 871,12		

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości

Tabela 7. Ilość odebranych w ramach gminnego systemu odpadów komunalnych w latach 2023 - 2025 [Mg]

Lp.	Rodzaj odpadu	Kod odpadu	2023	2024	2025
1	zmieszane odpady komunalne	20 03 01	13 566,68	14 119,66	14 186,48
2	opakowania z papieru i tektury	15 01 01	781,82	841,96	871,98
3	papier i tektura	20 01 01	11,82	13,62	15,74
4	opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	3,42	4,26	2,86
5	opakowania ze szkła	15 01 07	738,14	760,44	784,28
6	zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	937,14	1 012,74	1 050,18
7	odzież	20 01 10	37,38	101,88	164,12
8	baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	20 01 34	0	0,78	0,00
9	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 oraz 20 01 35	20 01 36	28,14	16,90	23,44
10	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wym. 20 01 21, 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	20 01 35*	0	22,74	23,06
11	odpady ulegające biodegradacji (zielone)	20 02 01	1623,58	1701,16	1903,98
12	inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	20 01 99	0	0	0
13	odpady ulegające biodegradacji (kuchenne)	20 01 08	299,20	255,46	273,78
14	odpady wielkogabarytowe	20 03 07	688,72	838,28	963,90
15	leki inne niż wymienione w 20 01 31	20 01 32	2,56	2,72	3,04
16	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	20 03 99	0	0	0
łącznie			18 718,60	19 692,60	20 266,84

Źródło: opracowanie własne na podstawie miesięcznych raportów firmy odbierającej odpady komunalne

Ilość odpadów przyjętych w latach 2023 - 2025 w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowanym przy ul. Adamczyka 10 przedstawia się następująco:

Tabela 8. Ilość zebranych w PSZOK odpadów komunalnych w latach 2023 – 2025 [Mg]

Lp.	Rodzaj odpadu	Kod odpadu	2023	2024	2025
1	odpady z betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	17 01 01	0	0	0
2	zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	17 01 07	524,70	522,66	537,90
3	zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	17 09 04	203,70	315,72	442,58
4	odpady wielkogabarytowe	20 03 07	349,88	425,14	505,20
5	opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	12,14	13,44	17,12
6	zużyte urządzenia elektryczne	20 01 36	30,50	24,80	27,82
7	opakowania ze szkła	15 01 07	9,04	9,00	10,58
8	zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	81,12	81,66	114,46
9	zużyte opony	16 01 03	51,64	68,92	86,86
10	opakowania z papieru i tektury	15 01 01	32,52	30,62	41,08
11	odzież	20 01 10	17,42	16,78	35,64
12	baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	20 01 34	0	0	0
13	inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	20 01 99	0	0	0
14	metale	20 01 40	0	0	0
15	odpady ulegające biodegradacji (zielone)	20 02 01	32,20	47,88	51,88
łącznie			1 344,86	1556,62	1871,12

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości

Dodatkowo w roku 2025 na terenie kompostowni odpadów przy ul. Rybnickiej 125 własnym transportem dostarczonych zostało 1569,12 Mg odpadów zielonych, w tym:

- 890,80 Mg przez osoby fizyczne,
- 678,32 Mg przez wspólnoty mieszkaniowe.

3.6.3. Obowiązkowe poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku oraz ograniczenie masy odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Tabela 9. Osiągnięte poziomy w roku 2025 przygotowania do ponownego użycia i odzysku oraz ograniczenie masy odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Rodzaj poziomu	Poziom osiągnięty w roku 2025	Poziom wymagany w roku 2025
procent masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.	0%	maksymalnie 30%
poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	38,2%	55%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych

3.7. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

W 2025 r. w ramach gminnego systemu z obszaru miasta Raciborza odebrano 14 186,48 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, które zostały zagospodarowane w instalacji komunalnej MBP w Raciborzu przy ul. Rybnickiej 125.

W analizowanym roku ilość bioodpadów stanowiących odpady komunalne odebranych i zebranych z obszaru miasta Raciborza wyniosła:

- 1 955,86 Mg (odpady zielone),
- 273,78 Mg (odpady kuchenne).

Odebrane i zebrane odpady zielone poddano procesowi odzysku R3 - recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania) w Raciborskim Centrum Recyklingu R3 Sp. z o.o. (kompostowanie w pryzmach).

Odpady kuchenne ulegające biodegradacji trafiły na instalację komunalną MBP w Raciborzu przy ul. Rybnickiej 125.

Ilość przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, tj. opadów z tlenowego rozkładu odpadów stałych (kompostowania) innych niewymienionych odpadów (19 05 99) wyniosła 4 957,24 Mg.

4. Edukacja ekologiczna

W roku 2025 przeprowadzono następujące działania informacyjne i edukacyjne:

- zorganizowano akcję edukacyjną pod nazwą „Dobre rady na BIOodpady”, w ramach której m.in. opracowano interaktywny QUIZ ekologiczny w zakresie prawidłowej segregacji bioodpadów, a także wydrukowano 250 szt. tematycznych plakatów informacyjnych rozmieszczonych na terenie Miasta. Ponadto, zaprojektowano i zakupiono magnesy z kodem QR do wyszukiwarki odpadów, stanowiące nagrody za prawidłowe rozwiązanie QUIZU.
- ogłoszono, przeprowadzono i podsumowano konkursy ekologiczne związane ze zbiórką surowców wtórnych: „Chomikuj baterie”, „Zbieramy butelki plastikowe”, „Chroń Las – zbieraj makulaturę”;
- przeprowadzono cykliczne akcje zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (w maju, wrześniu) za pomocą lokalnych środków komunikacji społecznej (kanały internetowe, plakaty na słupach i tablicach ogłoszeniowych rozmieszczonych na terenie miasta);
- w związku z wprowadzeniem systemu kaucyjnego, na podstawie materiałów opracowanych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, wydrukowano oraz zamieszczono plakaty informacyjne na tablicach urzędowych, a także oplakatowano wybrane przystanki na terenie Miasta;
- wykonano i rozwieszono w ustawionych na terenie miasta gablotach na elektroodpady, plakaty o tematyce edukacyjnej.

5. Podsumowanie i wnioski

- Utrzymuje się tendencja spadkowa liczby mieszkańców miasta, ale także zmniejsza się różnica pomiędzy liczbą mieszkańców zameldowanych, a liczbą osób zadeklarowanych w systemie gospodarki odpadami;

- W analizowanym roku nastąpił wzrost odebranych i zebranych odpadów komunalnych w stosunku do roku poprzedniego. Różnica pomiędzy rokiem 2024, a 2025 wyniosła 688,36 Mg;
- Niezbędny jest dalszy monitoring uciążliwości odorowych zgłaszanych jako emitowanych przez instalację MBP przy ul. Rybnickiej 125 należącą do firmy PUK Empol Sp. z o.o.;
- W zakresie ilości odpadów, które miałyby być przetwarzane przez instalację MBP po planowanej modernizacji/rozbudowie, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Empol Sp. z o.o. zapewniło, iż ilość ta pozostanie na poziomie wynikającym z umowy ppp, pomimo określonych parametrów w Decyzji nr 186/2022 z dnia 28.10.2022 r. Prezydenta Miasta Racibórz o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia pn. „Rozbudowa / modernizacja istniejącej instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Raciborzu przy ul. Rybnickiej 125”;
- W założeniu planowanej inwestycji modernizacji/ rozbudowie instalacji niezbędne będzie wykonanie przez Partnera Prywatnego działań związanych z hermetyzacją instalacji MBP, które obecnie jest w toku postępowania o wydanie decyzji środowiskowej przez organ Gminy Racibórz;
- Podmiot Publiczny wystąpił do Kancelarii Prawnej Leśny i Wspólnicy S. K. z siedzibą w Gnieźnie o uzyskanie opinii prawnej w przedmiocie ewentualnej możliwości zmiany warunków Umowy nr 77/2014 z dnia 30.10.2014 r. zawartej pomiędzy Miastem Racibórz, a Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych Empol Sp. z o.o., w trybie partnerstwa publiczno – prywatnego, która wskaże możliwość dostosowania zapisów umowy ppp do planowanych działań inwestycyjnych Partnera Prywatnego. Opracowana opinia prawna powinna uwzględnić zasadność wprowadzenia zapisów do umowy ppp wynikających z uzyskanych przez Partnera Prywatnego zmian do pozwoleń zintegrowanych wydanych przez instytucję nadzorującą (Marszałek Województwa Śląskiego) w latach 2018-2025;
- Należy kontynuować weryfikację nieruchomości zamieszkałych, jak i nieruchomości niezamieszkałych pod względem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi;

- Ze złożonych sprawozdań podmiotów systemu gospodarki odpadami (82,52 % odebranych odpadów trafia na instalację PUK EMPOL Sp. z o.o.) wynika, iż gmina nie osiągnęła wymaganego prawem poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, tj. 55%;
- Gmina osiągnęła wymagany procent ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. (zgodnie z art. 3c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach);
- Pomimo ustawowego obowiązku nałożonego do uzyskania odpowiednich poziomów, gminy są tylko jednym z elementów całego „cyklu życia” odpadów. Znaczący wpływ na osiągane poziomy mają instalacje komunalne, huty i inni recyklerzy. Głównym celem instalacji MBP jest przygotowanie odpadów tak, aby jak największa ich ilość nadawała się do ponownego przetworzenia. Zawarte partnerstwo Podmiotu Publicznego z Partnerem Prywatnym wymaga wyegzekwowania najwyższej jakości zagospodarowania odpadu;
- Należy kontynuować działania edukacyjne z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy;
- Wprowadzony system kaucyjny zakłada zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska przez odpady opakowaniowe oraz zwiększenie poziomu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, jak również pozwoli na stworzenie pozytywnych nawyków dotyczących segregowania odpadów.

Sporządził:

Mariola Wierzbicka
Kierownik Referatu
ds. Gospodarki Odpadami

Zatwierdził:

Małgorzata Rudnicka – Głowińska
Zastępca Prezydenta Miasta